

Et løft for Kompetanseløftet -oppfølgende samling 14. januar

Barnehage- og utdanningsavdelingen

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Program kl. 9-11.30

- Velkommen + overordnet om behovsmeldinger i 2021
- Kort om Kompetanseløftet, Statped sørøst
- Universitet- og høgskolesektorens rolle i Kompetanseløftet
- Kort spørsmålsrunde

10.00 – 10.15 **Pause**

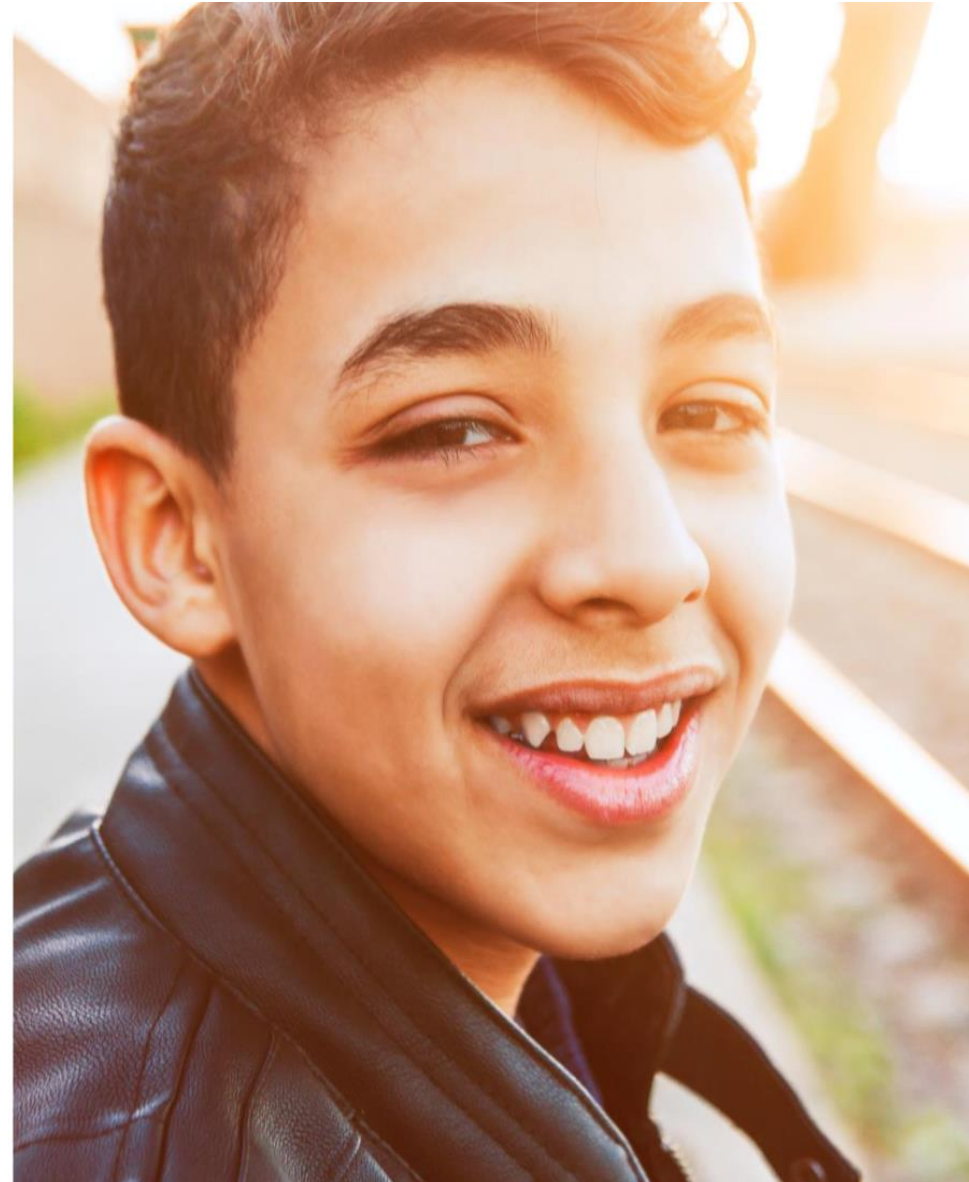
- Forebygging og utfordringer knyttet til tvang og makt, Statped

HVA *ER* KOMPETANSELØFTET?

- Skal gi alle som jobber barna og elevene økt kompetanse til å sikre inkludering og tilrettelegging
- Skal bidra til økt samhandling på tvers av yrkesgruppene
- Skal være basert på lokal kompetanseutvikling i samarbeid med universitet og høyskoler

Hjelpen skal være tett på barna

HVA SKAL VI OPPNÅ?

Alle barn og elever skal:

- Gis mulighet for utvikling, mestring, læring og trivsel
- Få god hjelp raskt når de trenger det
- Opplive at de er en viktig del av fellesskapet
- Bli hørt om hva de trenger

RAMMER FOR TILTAKENE

- Skal være basert på vurdering av kompetanse- og tilretteleggingsbehov, og være forankret i eiernes planer
- Kan omfatte både enkeltkommuner, kommunegrupper og private eiere
- Skal omfatte hele laget rundt barna og elevene
- Skal være planlegges og gjennomføres i partnerskap med universitet og høyskoler
- Statped bidrar med kompetanse
- Tildelte midler i oppstartsfasen kan brukes til:
 - Vurdering av behov og planlegging av tiltak
 - Tiltak på barnehage- og skolenivå, på kommunenivå og på tvers av kommuner

Behovsmeldinger 2021:

- **1. februar:** Frist for å melde behov – benytt skjema (vil bli oppdatert i løpet av dagen)
- Det er barnehage- og skoleeier som melder behov eller gjennom et **nettverk** av eiere i **samarbeid med UH**
- Behovsmeldingen bygger på en **vurdering/analyse** av behov
- Se **sammenhenger og tenke helhet på lokalt nivå**, involvere PPT og andre «i laget rundt barnet»
- Sikre **langsiktighet** - kan melde for **3 barnehage/skoleår**
- Behovsmeldingene vil først bli behandlet av en **regional arbeidsgruppe (nærhet)** (Oslo, Buskerud, Akershus, Østfold, Viken FK) deretter Samarbeidsforum
- **Nye samarbeidsforum**
 - felles barnehage og skole i Oslo
 - felles barnehage og skole i Viken

Statsforvalteren fikk nytt og kjønnsnøytralt navn 1. januar 2021. Det gamle navnet vårt var Fylkesmannen.

Oslo og Viken > Barnehage og opplæring > Lokal kompetanseutvikling i barnehage og grunnsopplæring
> Midler 2021-2022 til lokal kompetanseutvikling i barnehager, grunnskoler og videregående skoler

Midler 2021-2022 til lokal kompetanseutvikling i barnehager, grunnskoler og videregående skoler

Barnehage- og skoleeiere i Oslo og Viken kan melde behov for midler til lokal kompetanseutvikling.

Publisert 11.12.2020

Barnehage- og skoleeiere kan nå starte prosessen med å melde behov for midler til de tre ordningene for statlig tilskudd til lokal kompetanseutvikling i barnehage- og skoler:

- regional ordning for barnehage
- desentralisert ordning for skole
- kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis

Frister for å melde behov for lokal kompetanseutvikling

- Frist for å melde behov er **1. februar 2021**, med unntak av Oslo kommune/fylkeskommune som har frist til 3. mars.
- Eiere av private barnehager i Oslo og friskolene i Oslo har frist 1. februar.

Melding av behov

En forutsetning for å melde behov er at barnehage- og skoleeier har vært i dialog med universitet eller høyskole (UH).

For nettverk skal én eier fyller ut skjema på vegne av alle i nettverket. Dette gjelder om nettverket består av:

- Kun eiere av offentlige barnehager eller skoler
- Kun eiere av private barnehager eller skoler
- Eiere av offentlige og private barnehager eller skoler

For regional og desentralisert ordning kan **eiere** av private barnehager eller friskoler melde behov enkeltvis, sammen med eiere av offentlige barnehager eller skoler, eller i egne nettverk av private

Kontaktpersoner

[Gunn-Heidi Saltnes](#)

Tlf: [22 00 38 15](tel:22003815)

[Ingeborg Heltzer Anderssen](#)

Tlf: [22 00 38 37](tel:22003837)

[Heidi Lindhagen](#)

Tlf: [22 00 38 32](tel:22003832)

[Sunniva Elisabeth Holberg](#)

Tlf: [22 00 37 39](tel:22003739)

Dokumenter

↓ [Skjema for behovsmelding - Regional ordning, Desentralisert ordning og Kompetanseløftet.xlsx](#)

↓ [Overordnet kompetanseplan og mandat for samarbeidsfora og regionale arbeidsgrupper i Oslo og i Viken.pdf](#)

↓ [Universitet og høyskoler - nettsider.pdf](#)

<https://www.fylkesmannen.no/oslo-og-viken/barnehage-og-opplaring/lokal-kompetanseutvikling-i-barnehage-og-grunnsopplaring/ny-tilskuddsordning-for-barnehage-og-grunnsopplaring/>

Kompetanseutvikling i barnehage, skole og fag- og yrkesopplæring

Riktig kompetanse er avgjørende for kvaliteten i barnehage og opplæring. Her kan du lese om nasjonale støtteordninger for lokal kompetanseutvikling, og hvordan dere kan utvikle planer for etterutdanning og videreutdanning.

Tilskudd til kompetanseutvikling i barnehage og grunnopplæring

Tilskudd til kompetanseutvikling i fag- og yrkesopplæring

Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis

Kompetanse som grunnlag for kvalitet

Den viktigste forutsetningen for god kvalitet er ansattes kompetanse og deres evne til å legge til rette for barn og unges læring og utvikling.

Vurdere behov, sette mål og planlegge tiltak

Barnehage- og skoleeier setter mål og prioriteringer for lokal kompetanseutvikling ut fra barnehagens og skolens mål.

Eiers ansvar for kompetanseutvikling

Barnehage- og skoleeiere har ansvaret for nødvendig kvalitet og kompetanse for å gi barn og elever et likeverdig tilbud.

Statlig støtte til kompetanseutvikling

Det finnes flere nasjonale støtteordninger. Barnehage- og skoleeiere kan søke om tilskudd og stimuleringsmidler.

Ressurser og støttemateriell

Udir har på sine nettsider veiledning, støttemateriell, god informasjon om kompetanseutvikling i barnehage og skole samt ressurser som barnehage- og skoleeiere kan ha god nytte av i sitt arbeid med kompetanseutvikling i egne virksomheter.

- [Systematisk kvalitetsutvikling i barnehage og opplæring](#)
- [Profesjons- og organisasjonsutvikling, verktøy og temasider](#)

<https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/lokal-kompetanseutvikling/>

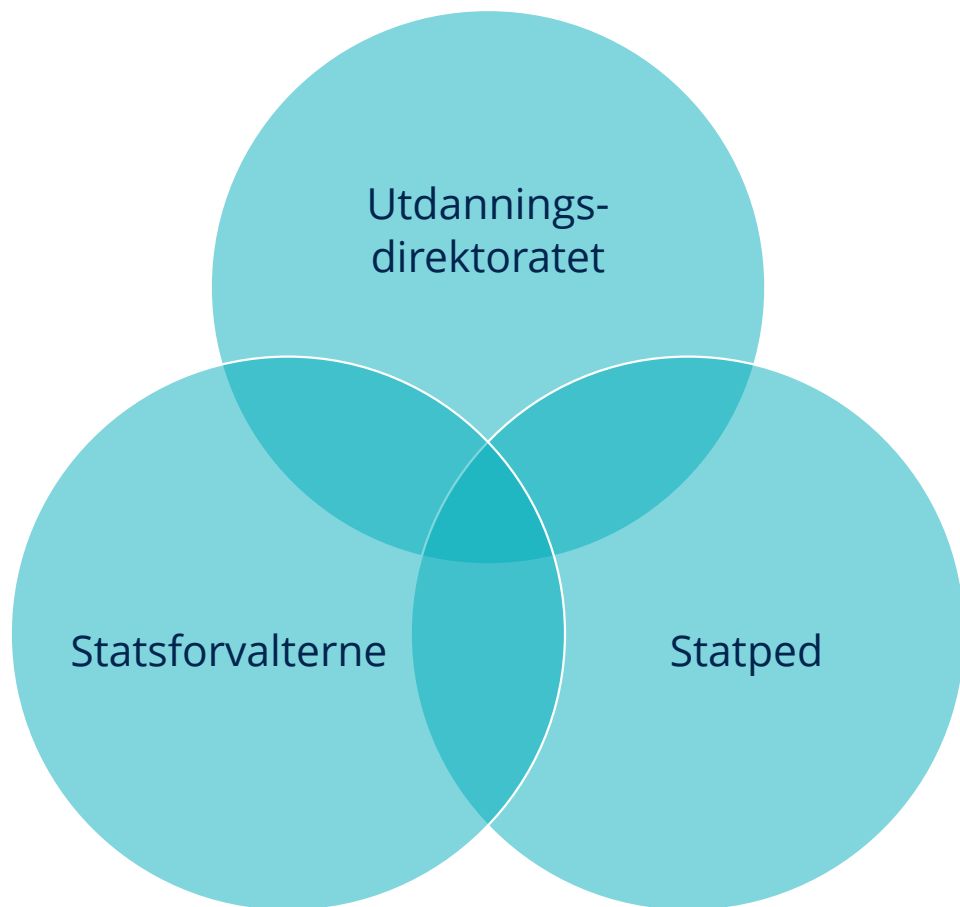
Statpeds rolle i kompetanseløftet

Veronika Reistad, assisterende regiondirektør Statped sørøst

Oppfølgende samling om Kompetanseløftet i spesialpedagogikk
i regi av Statsforvalteren i Oslo og Viken

14. januar 2021

Statlig støttesystem i utdanningssektoren

Statped er den statlige spesialpedagogiske støttetjenesten for kommuner og fylkeskommuner

Statped's samfunnsmandat

- ▶ Statped bidrar til at barn, unge og voksne med særskilte opplæringsbehov kan være aktive deltakere i utdanning, arbeid og samfunnsliv på lik linje med andre.

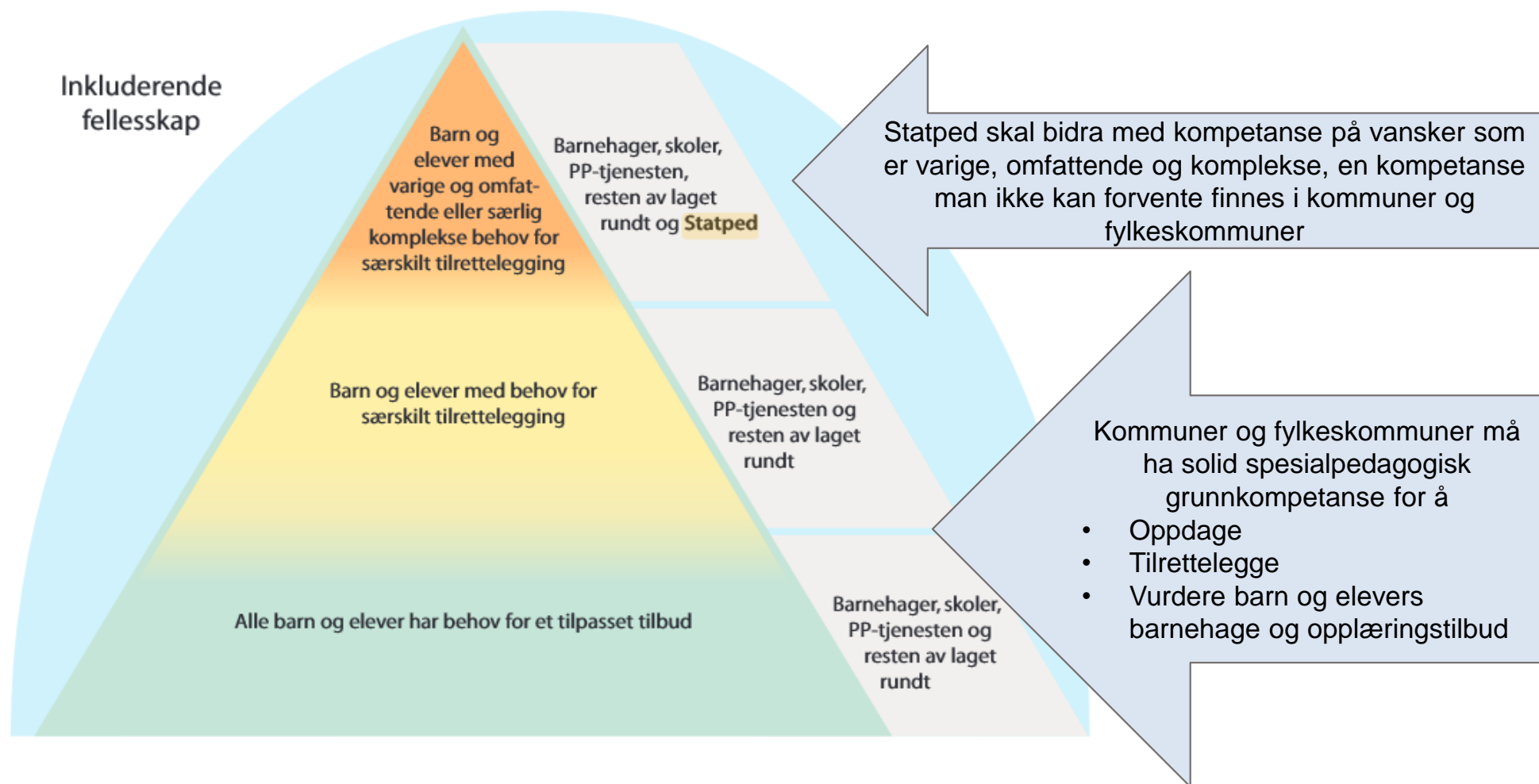
- Fra 1.1. 2020 er Statped styrt av Kunnskapsdepartementet
- Alle Statpeds fagområder skal organiseres i en flerfaglig og landsdekkende tjeneste
- Statpeds rolle skal bli tydeligere og mer avgrenset. Virksomheten skal bli mindre over en femårsperiode
- Statped skal endres i takt med kompetansebygging lokalt

- Statped skal bidra i lokal kompetansebygging
- Statpeds nye mandat vil avgrense støtten fra Statped til å gjelde små og særlig spesialiserte spesialpedagogiske fagområder og svært komplekse pedagogiske utfordringer

Innsats og kompetanse rettet inn mot tre nivåer

Kommunene

- Bør ha kompetanse til å gi et godt tilrettelagt tilbud til barn og unge med språk- eller talevansker og sammensatte lærevansker
- Må bygge opp kompetanse for å møte behov som er vanlige og opptrer ofte (som for eksempel ADHD, lese- og skrivevansker, matematikkvansker, og atferdsvansker)

Statped

- Skal bidra med spisskompetanse i særlig komplekse saker der barn og elever trenger varige og/eller omfattende tiltak (som for eksempel ASK - alternativ og supplerende kommunikasjon)

Kommunene

- Bør ha grunnleggende kompetanse innenfor flere av disse fagområdene, for eksempel når det gjelder å legge til rette for hørselshemmede

Statped

- Skal ha spisskompetanse og tilby tjenester innenfor disse områdene

Statped's rolle i kompetanseløftet

Statped skal involveres som ressurs i regionale nettverk og/eller i samarbeidsforaene i regional og desentralisert ordning

Statped skal bidra med kompetanse til tiltakene i ordningene i samarbeid med UH, og i enkelt tilfeller også som samarbeidspartner direkte for kommunene i ordningen, der samarbeidsforaene finner det nødvendig

Statped's rolle i kompetanseløftet forts.

Statped skal delta på de regionale konferansene som skal avholdes i alle fylker i tilknytning til oppstarten av kompetanseløftet

Statped skal delta i UH-nettverk for kompetansebygging på området

Statped skal samarbeide med Udir om kartlegging av nettressurser på området og få i oppdrag å utvikle evt nettressurser ved behov (2020-2022)

Statped skal involveres i Oppfølgingsordningen ved behov

🌐 statped.no

f facebook.com/statped

🐦 twitter.com/statped

Universitet- og høgskolesektorens rolle i Kompetanseløftet

- Høgskolen i Østfold v/ Morten Skaug
- Universitetet i Oslo v/ Øystein Gilje
- Universitetet i Sørøst-Norge v/ Mette Bunting
- OsloMet v/ Bruna Bruce

Høgskolen i Østfold inn i «Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis»

Kort om Høgskolen i Østfold

- Over 100 studier i Halden og Fredrikstad
- Over 150 pågående etter- og videreutdanningsprosjekter i 2020 (HiØ VIDERE)
- 7.800 studenter og 600 ansatte

HIØ sin tilnærming til Kompetanseløftet

- ✓ Ønsker å være en prosessorientert lagspiller i partnerskap for å skape samhandlingskompetanse
- ✓ Er gode på å jobbe ute i kommunene/ fylkeskommunene med observasjon og veiledning
- ✓ Opptatt av psykososialt arbeid, å redusere uro i skolen og bedre den sosiale handlingskompetansen hos de unge

HIØ sin faglige forankring i Kompetanseløftet

- ✓ Vil å benytte fagkompetanse fra lærerutdanningen
- ✓ Vil benytte kompetanse fra utdanningene på Helse og Velferd
- ✓ Bistå med forskningskompetanse for å følge prosjekter
- ✓ Ser frem til samarbeid med Statped, BUP og PPT
- ✓ Ønsker å se muligheter for å benytte annen ekstern spisskompetanse også

Fagkompetanse fra Helse og velferd

- › Bachelorstudier
 - › Barnevern
 - › Sosialt arbeid

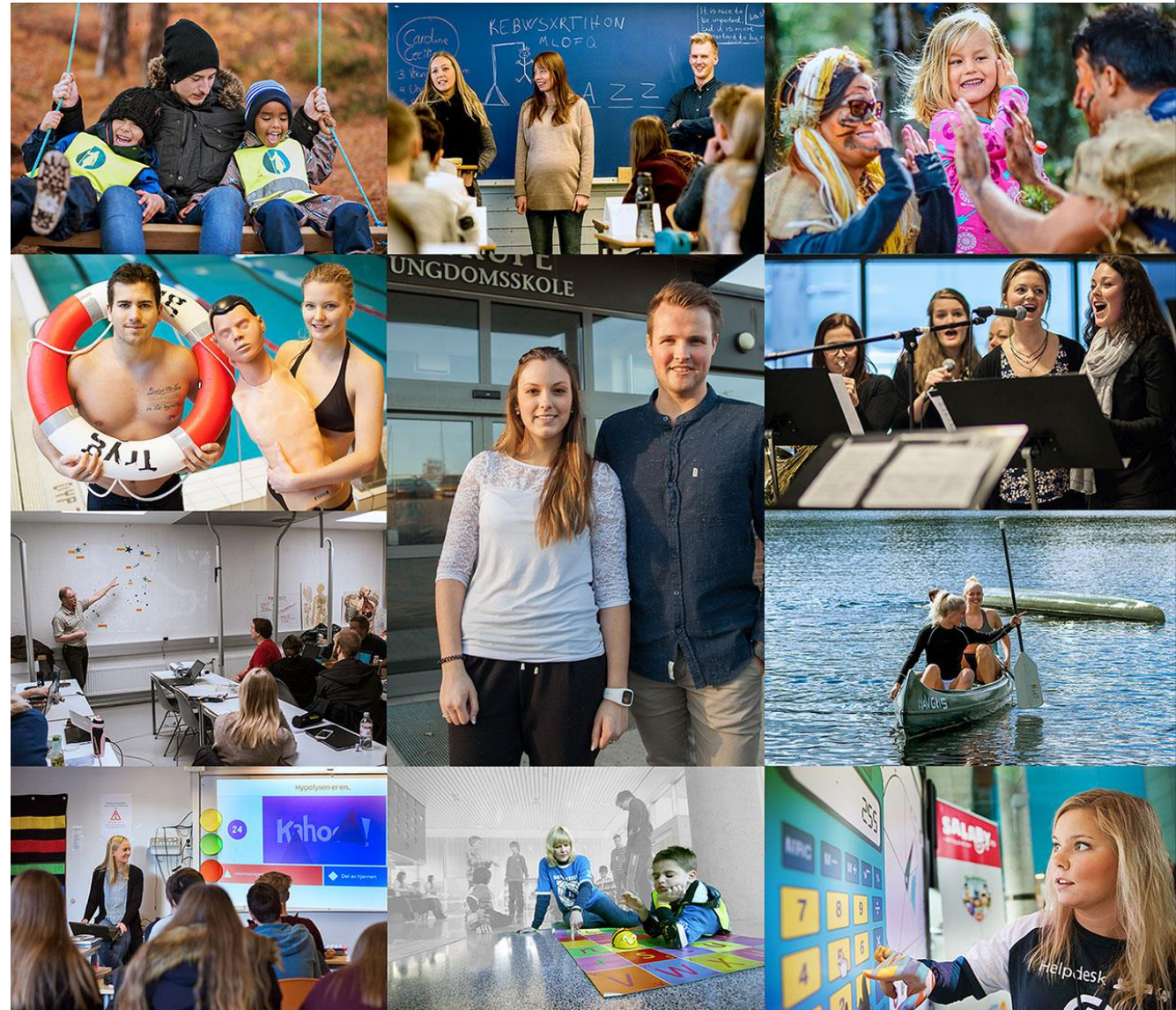
- › Masterstudier
 - › Psykososialt arbeid
 - › Tverrfaglig samarbeid i helse- og sosialsektoren

Fagkompetanse fra Lærerutdanninger

- Bachelorstudier
 - Barnehagelærerutdanning
 - Praktisk-pedagogisk utdanning

- Masterstudier
 - Grunnskolelærerutdanning 1. – 7. trinn
 - Grunnskolelærerutdanning 5. – 10. trinn
 - **Spesialpedagogikk**

Forskning og utvikling

- HiØs ansatte utfører anvendt forskning, profesjonsforskning, grunnforskning og/eller utviklingsarbeid innenfor områdene som omfattes av studieporteføljen.
- Forsknings- og utviklingsarbeidet utføres i samarbeid med et bredt nettverk av regionale, nasjonale og internasjonale partnere.

Ta kontakt, for dialog og bistand med meldingsarbeidet!

Carsten Henriksen
Prosjektleder
Dekomp og
Kompetanseløftet
Mob: 90219658
rolf.c.henriksen@hiof.no

Morten Skaug,
leder av HiØ
VIDERE
Mob:-40471201
[morten.skaug@hiof](mailto:morten.skaug@hiof.no)
[.no](mailto:morten.skaug@hiof.no)
eller
HiØ VIDERE
<videre@hiof.no>

Digitalisering

Tverrfaglighet

Veiledning

Vurdering

Dybdelæring

Elevaktive arbeidsformer

Profesjonsfellesskap og ledelse

Kort presentasjon på

**Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og
Inkluderende praksis (dag 2)**

Torsdag 14. januar 2021.

Partnerskap

Våre partnerskap

Våre partnerskap

Her kan du få en oversikt over pågående partnerskap mellom FIKS og ulike fylkeskommuner, kommuner og enkeltskoler

Partnerskapene våre er stadig i utvikling. Informasjonen på denne siden vil derfor bli oppdatert jevnlig.

› [Asker kommune](#)

› [Aurskog-Høland kommune](#)

› [Bærum kommune](#)

› [Enebakk kommune](#)

› [Færder kommune](#)

› [Lørenskog kommune](#)

› [Nordre Follo kommune](#)

› [Grunnskolen Oslo Kristne Senter](#)

› [Oslo kommune](#)

› [Vestby kommune](#)

› [Viken fylkeskommune](#)

› [Ås kommune](#)

Nye Asker kommune består av de tidligere kommunene Hurum, Røyken og Asker og har 44 ordinære skoler, 29 barneskoler og 15 ungdomsskoler.

Fra og med 2015 har kommunen gradvis gitt en Chromebook til hver elev, og fra og med høsten 2019 hadde alle elever Chromebook. Dette gjør kommunen til den største kommunen i landet som har implementert denne teknologien, og kommunen er derfor også den største brukeren av Google-relaterte produkter.

Asker kommune og FIKS har vært decomp-partnere siden 2018.

Asker kommune og UiO samarbeider om et forprosjekt til forskningsstudien School, A.I. and Learning (SA.I.L.)

Faglig innhold i partnerskapet:

De sentrale temaene for partnerskapet for skoleåret 2020-2021 er:

- Dybdeløring, bl.a. støtte til skolene i deres arbeid med [Utdanningsdirektoratets kompetansepakke 3](#)
- Tverrfaglighet
- Digitalisering

Aktiviteter i partnerskapet:

Skoleåret 2020-2021 bidrar FIKS gjennom følgende aktiviteter:

- Fellessamlinger for lærere
- Fellessamlinger for skoleledere
- Støtte til skoleledere i små ledernetverk
- Drøftingsmøter mellom skoleeier og FIKS

Involverte personer fra FIKS og UiO:

Øystein Gilje, Terje Stokke Nørving og Bjørn Bolstad

Silje Ween og Marianne Mette Stenberg

Litteratur og faglig grunnlag for arbeidet:

Bolstad, B (2020). *Dybdeløring og tverrfaglighet*. Oslo: PedLex

Bransford, J., Brown, A. L., Cocking, R. R., & National Research Council (U.S.). (1999). *How people learn: Brain, mind, experience, and school*. Washington D.C: National Academy Press.

Gilje, Ø., Landfald, Ø., Ludvigsen, S. (2018). Dybdeløring – historisk bakgrunn og teoretiske tilnæringer, *Bedre skole* 4/2018

Sawyer, K. (2006/2014). *The Cambridge handbook of the learning sciences*. Cambridge: Cambridge University Press.

Voll, L. O., Øyehaug, A. B., Holt, A. (red) (2019). *Dybdeløring i naturfag*. Oslo: Universitetsforlaget

Østern, T. P., Dahl, T., Strømme, A., Petersen, J., A., Østern, A-L., Selander, S. (2019). *Dybdeløring – en flerfaglig relasjonell og skapende tilnærming*. Oslo:

Spesialpedagogikk virker!

ISP utdanner spesialpedagoger med:

kartleggingskompetanse,
systemrettet kunnskap
og rådgivingskompetanse

- Forskningsbasert kunnskap, utredning og tiltak
- Tidlig innsats kombineres med intensive, langvarige tiltak
- Økt forskning innen spesialpedagogiske emner.

DIGITALT UTVIKLINGSARBEID

Aktivitet i Oslo SpesialPedagogikk- og LæringsLab

- Digitalisere eksisterende kartleggingsverktøy
- Utvikle kartleggingsverktøy - normere, standardisere og legge ut på en åpen web plattform
- Utvikle pedagogisk tiltaksmateriell, fortrinnsvis digital.

Fem sentrale fagområder

- Generelle, sammensatte og spesifikke lærevansker
 - *Leseutvikling og lesevansker*
 - *Matematikkforståelse- og vansker*

- Psykososial utvikling og psykososiale vansker

- Spesialpedagogiske grunnlagsproblemer

- Språk, hørsel og kommunikasjon - utvikling og vansker

- Nevroutviklingsforstyrrelser

Naturfagsenteret og kompetanseløftet

NATURFAGSENTERET

NASJONALT SENTER FOR NATURFAG I OPPLÆRINGA

- Naturfagsenteret har utviklet moduler innen tilpassing i realfagsløypene www.realfagsløyper.no
- Naturfagsenteret har spisskompetanse innen stort læringspotensiale og mobbing både i barnehage og skole:
 - Har samarbeid med Oslo kommune om kompetanseheving innen tilpasset undervisning for elever med stort læringspotensiale.
- Naturfagsenteret samarbeider med Asker om en modell i inkluderende undervisning.
- Naturfagsenteret har spisskompetanse i utforskende undervisning som sikter mot akademisk og sosial inkludering både i barnehage og skole.

Kontaktpunkter for Universitetet i Oslo

- Institutt for spesialpedagogikk:
 - <https://www.uv.uio.no/isp/>
 - Kontaktperson: Instituttleder Ona bøe Wie: o.b.wie@isp.uio.no
- Naturfagsenteret
 - <https://www.naturfagsenteret.no/>
 - Kontaktperson: Leder Merethe Frøyland: merethe.froyland@naturfagsenteret.no
- FIKS (forskning, innovasjons og kompetanseutvikling)
 - <https://www.uv.uio.no/forskning/satsinger/fiks/>
 - Kontaktperson: Faglig leder: Øystein Gilje
 - oystein.gilje@uv.uio.no (Gjerne i kopiefeltet ved henvendelser til de to andre)

OSLOMET - STORBYUNIVERSITETET

Kompetansesatsingen for spesialpedagogikk og inkluderende praksis

Fakultet for lærerutdanning og internasjonale studier

Bruna Molin Bruce, 14.01.2021

Regjeringens forventninger:

- at kommunen og barnehage- og skoleeiere sørger for at barnehagene og skolene har den kompetansen som er nødvendig for å gi alle barn et godt pedagogisk og inkluderende tilbud
- at eiere, skoleledere og barnehagestyrere arbeider systematisk med kompetanseutvikling og utviklingsarbeid
- **at lærerutdanningene ivaretar temaene tilpasset opplæring, tidlig innsats og inkludering på en god måte**
- **at universitetene og høyskolene tar et overordnet ansvar for å tilrettelegge for samarbeid mellom spesialpedagogutdanningene og mellom det allmennpedagogiske og det spesialpedagogiske feltet**

Tettere samarbeid mellom lærerutdanningene og praksisfeltet

- Regjeringen har i strategien *Lærerutdanning 2025* som målsetting å legge til rette for tettere samarbeid mellom barnehager, skoler og undervisningsinstitusjoner gjennom universitetsskoler, hospiteringsordninger og forskningssamarbeid.
- Målet er at studentene skal lære mer om det som skjer i barnehagen og i skolen, og at det blir et bedre samarbeid om forskning og utvikling. Det vil bidra til enda bedre barnehager og en skole hvor elevene lærer mer. Det fører til at lærerne i barnehage og skole holder seg bedre oppdatert på sine fagfelt.
- Alle grunnskolelærerutdanningene og noen av de andre lærerutdanningene er i gang med å etablere og utvikle partnerskapssamarbeid med barnehager og skoler. Satsingen på lærerutdanningsbarnehager og lærerutdanningskoler skal sikre høy kvalitet i praksisopplæringen, styrket forsknings- og utviklingssamarbeid, økt bruk av delte stillinger og løpende kvalitetsutvikling i lærerutdanningene basert på både forskning og de langsiktige behovene i barnehage og skole.

Utviklings- og endringsorienterte program

Ved fakultet for lærerutdanning og internasjonale studier har vi i mange år hatt en rekke etter- og videreutdanningsprogrammer i spesialpedagogikk, som kan tilpasses lokale kompetansebehov i den enkelte kommune/fylkeskommune, skole og barnehage, samt for PP-tjenesten og kommunale/fylkeskommunale og private eiere.

I våre utdanningsprogrammer, er det et mål å utdanne endrings- og utviklingsorienterte lærere for barnehage og skole som kan bidra til å utvikle aktuell og fremoverrettet spesialpedagogisk praksis, samt til lokal, regional og nasjonal nettverksbygging.

Vår oppgave som UH-institusjon er å bidra til å bidra med kompetanse på det spesialpedagogiske feltet.

- Lokal etterutdanning/arbeidsplassbaserte kompetansehevingstiltak
- Nettverksbygging og kompetanseheving i universitetet og høyskoler og eventuelt andre miljøer
- Videreutdanning
- Vurdere ekstern støtte til kommuner som har særskilte utfordringer med å bygge kompetanse på dette feltet, jf. oppfølgingsordningen.
- Utvikling av nettressurser og veiledere til støtte for det lokale arbeidet ved behov
- Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis, regional ordning for barnehage og desentralisert ordning for skole skal ses i sammenheng og bidra til kompetanseutvikling i barnehage- og skoler.

Videreutdanninger for barnehage og grunnskole

Spesialpedagogikk i barnehagen – Videreutdanning for barnehagelærere

- Samlingsbasert / Deltid

Spesialpedagogikk 1

- Deltid

Spesialpedagogikk 2

- Deltid

Spesialpedagogikk 2 for 8.-13. trinn (Kompetanse for kvalitet)

- Deltid / Samlingsbasert

Lærerspesialistutdanning i spesialpedagogikk for 1.-13. trinn

- Deltid / Samlingsbasert

Digitale lære- og hjelpemidler i tilpasset opplæring

- Deltid

Skolerettet utdanningsvitenskap

- Masterprogram
- Heltid / Deltid

Etterutdanning for PP-tjenesten

- Organisasjonsutvikling og endringsarbeid i PP-tjenesten
- Etterutdanning
- Deltid / Nett

- Pedagogisk systemarbeid – etterutdanning for PP-tjenesten, barnehage- og skoleledere
- Etterutdanning

Hvordan jobbes det med synergier på tvers av fagområder, fagmiljø og utdanninger i dag?

- Bruker de samme lærerne på tvers av studieprogram og EVU – læringsløyper
- Arrangerer fagsamlinger på tvers av fagområder og prosjekter for de lærerne som bidrar i Regional ordning barnehage og for DeKomp – grunnskole
- DeKomp Yrkesfag har en annen struktur og er ikke helt i gang enda. Der arbeides det mer ut fra konkrete bestillinger pr nå
- Drøfter erfaringer fra de desentraliserte ordningene inn i forskningsgruppene ved fakultetet
- Bidrar inn tverrfaglige prosjekter som for eksempel InterAct og Reach, som bygger på det tverrprofesjonelle – på tvers av utdanninger og sektorer i tråd med laget rundt barnet og eleven

Problemstillinger

- Spesialiserte fagmiljøer og behov for fordypning vs fagovergrepene gjennomgående emner som skal sees i sammenheng
- Knapphet på tid og høye krav i UH sektoren til meritterende FoU
- Synergier og gjensidig verdi mellom EVU / praksiserfaringene og videreutvikling av lærerutdanningene
- Meritterende aktiviteter og praksisnær FoU
- Styrke tverrfakultært samarbeid

University of
South-Eastern Norway

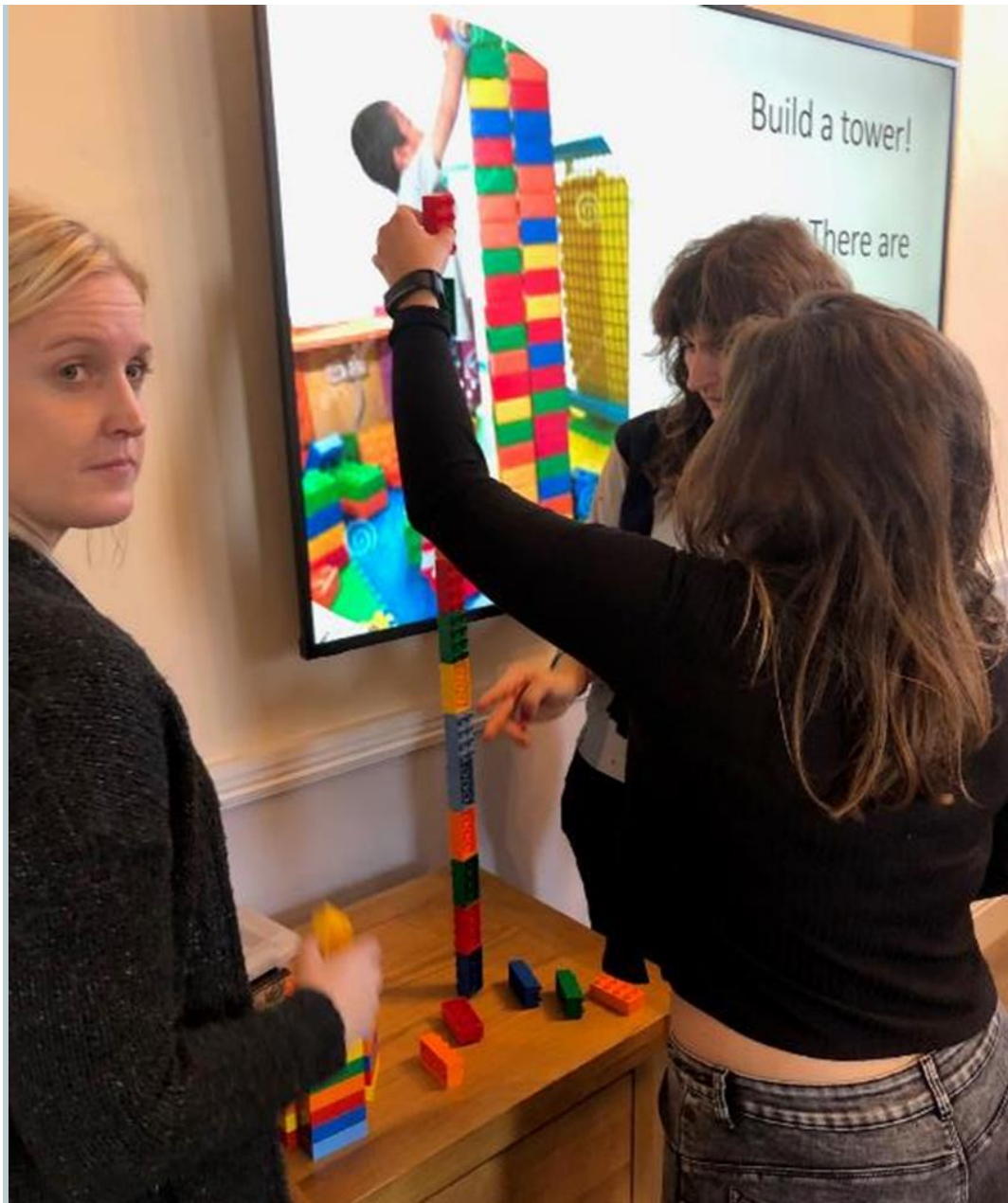
IPED- Institutt for Pedagogikk ved USN

- Ett av de største pedagogiske instituttene i Norge
- Regionalt forankret gjennom 4 campus
- Snart 160 ansatte
- Integreert i 11 lærerutdanningsstudieprogram
- Eiere av 6 studieprogram
 - Master i Pedagogikk (4 spesialiteter)
 - Bachelor i spesialpedagogikk
 - Montessoriutdanning
 - Ungdomskunnskap
 - Master i profesjonsfaglig digital kompetanse (ny)
 - Veilederutdanning
- Lærerutdannere som jobber på lærerutdanningene, med forskning og er ute og samskaper i regionen gjennom bl.a. rekomp og dekom.
- Samarbeidsavtale med bl.a.
Statsped, Signo og Eikholt

Kompetanseløft for spesialpedagogikk og inkluderende praksis- mulige temaer som utvikles i samskaping med kommunene

- Systemisk tilnærming
 - Kommunenivå, barnehage, skole, klasserom/grupper, hjem-skole, tverrfaglig samarbeid
- Tilpasset opplæring og inkludering i klasserommet
 - Relasjonskompetansen, tilrettelegging, klasseledelse, rike oppgaver mm
- Sosial inkludering
 - Sårbare barn og unge, marginalisering, utenforskap, skoleavbrudd, skolevegring, mobbing
- Flerspråklighet og mangfold
- Lærevansker
 - Lese- og skrive vansker (og dysleksi), matematikkvansker (og dyskalkuli), språkvansker, generelle lærevansker
- Inkludering av barn med sansetap (syn- og hørselshemming)
 - Synspedagogikk, tegnspråk, A-typisk kommunikasjon, ASK (alternativ og supplerende kommunikasjon)
- Inkludering av barn og unge med utfordringer som
 - ADHD, Autismespekterforstyrrelse, angst og andre utfordringer med psykisk helse
 - Barn med funksjonshemming
 - Syndromer, fødselsskader, ASK
- Kommunikasjon med sårbare barn

Hvordan jobber vi innad

- Gjennomgår USNs portefølje
- Ser hva fakultetene kan bidra med - kartlegging av ansatte
- Utlyser nye stillinger på flere felt, bl.a.
 - Spesialpedagogikk
 - Begynneropplæring
- Kartlegger mulige forskergrupper- og prosjekter å samarbeide med (bl.a.):
 - LÆDIME
 - Oppvekst og utdanning
 - SEBUTI (senter for barnehageforskning)
 - Begynneropplæring
 - Flerspråklighet, læring og utvikling
- Bygger en base av tidligere forskning (bl.a.)
 - Følgeforskning - fagfornyelsen
 - Frafall i skolen
 - Sosiale og emosjonelle vansker
 - Leseopplæring
 - Marginalisering og inkludering

Vi bygger på erfaring fra praksis, forskning og undervisning, blant annet herfra:

HIU:

- [Bachelor i spesialpedagogikk](#)
- [ASK-Alternativ og supplerende kommunikasjon](#)
- [Atypisk kommunikasjon](#)
- [Master i pedagogikk- 2 spesialiseringer](#)
 - Spesialpedagogikk- andre læringsarenaer og velferdstjenester
 - Spesialpedagogikk, skole og barnehage
- [Master i menneskerettigheter og flerkulturalitet](#)

HS:

- [Bachelor i Vernepleie](#)
- [Bachelor i barnevern](#)
- [Master i synspedagogikk og synsrehabilitering](#)
- [Master i samfunn og helse](#)
 - Forebyggende arbeid med barn og unge
 - Psykisk helse og rusarbeid
 - Funksjonshemming og samhandling

Kontaktperson på USN, ved EVU-enheten

Hilde Johnsen

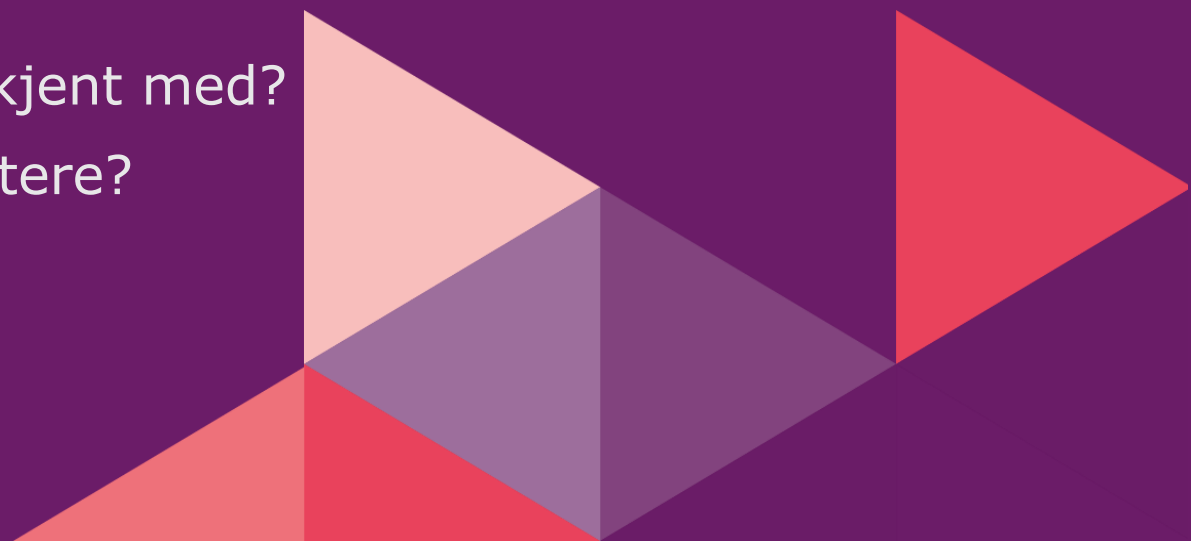
Prosjektleder Kompetanseløftet & Dekomp (VGS)

- Mail: hilde.johnsen@usn.no
- Mobil: 45 85 17 97

«Forebygging og utfordringer knyttet til tvang og makt»

– hvordan møte barna på en måte som forebygger utagerende adferd og behov for bruk av tvang og makt?

- Hvem er disse barna og elevene?
- Hvilke utløsende faktorer er viktige å være kjent med?
- Hva kan man gjøre for å forebygge og håndtere?

«Lærevansker eller lærervansker»

- forebygging av tvangsbruk i skolen

"How do you know I have a learning disability?
— Maybe you have a *teaching* disability!"

Hvem er vi?

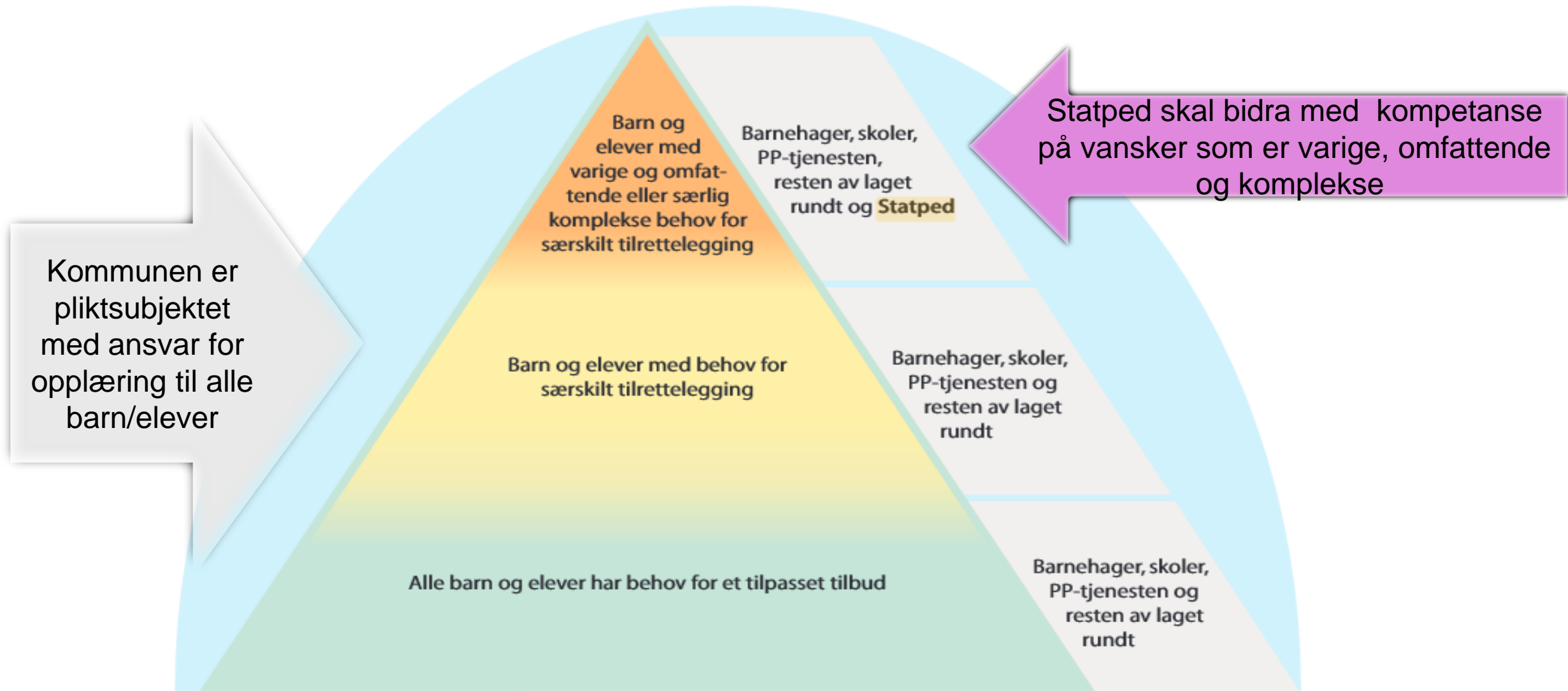
Tonje Lovang
Seniorrådgiver i Statped

Robert Palmér
Seniorrådgiver i Statped

Elever *med* vanskeligheter eller elever *i* vanskeligheter?

Hvem er disse barna og elevene?

Prinsipper i vårt arbeid

- ▶ Eleven er aktør i eget liv
- ▶ Struktur og forutsigbarhet
- ▶ Relasjonsbygging
- ▶ Å få fram barnets stemme i kartlegging
- ▶ Laget rundt eleven
- ▶ "Tett på"

Hvem er disse barna og elevene?

Vi tenker oss en klassesituasjon hvor en jente sitter ved pulten sin og gråter, og av den grunn ikke klarer å følge med på hva læreren sier. Det er lett å tenke seg at læreren og medelevene i denne situasjonen vil lure på hva som er galt, og vise vilje til å trøste og forstå. Så tenker vi oss en klasseromssituasjon der en gutt slår med et balltre på pulten sin. Læreren roper «Hva er det du gjør!» og fortsetter bort til ham. Gutten blir fulgt ut av klasserommet og inn til rektor, der han blir utvist resten av dagen. Ønsket om å trøste og forstå er ikke det samme [...]

(Bengtson, Steinsvåg og Terland, 2004:94).

Martin

...går siste året på barneskolen. Moren kjører ham til skolen. Det er lenge siden han reiste til skolen selv. «Jeg har vondt i magen» sier han. Motvillig forlater han bilen og sleper seg mot klasserommet. «Jeg orker ikke ha gym» sier han. «Det er ingenting som heter «jeg orker ikke» sier læreren og Martin blir skjøvet i retning av de andre. Han sitter med hodet i hendene på benken gjennom hele gymtimen. Tilbake i klasserommet ligger han med hodet på pulten. «Jeg tror du har vondt i viljen» sier læreren og ber ham om å følge med.

Vida

...har et sjeldent syndrom som gjør at kroppen hennes ikke er så lett å kontrollere for henne. Hun har omfattende CP og fysioterapeutene har lært opp skolepersonalet til å trene med Vida. De har også fått opplæring i å bruke ståstativet, «walkeren» som trener gangfunksjonen hennes passivt og ortosene hun bruker på armer og ben. Korsettet og beltene til rullestolen trengs det også opplæring i. Av og til protesterer Vida på å ta på ortosene. Og hun vil stadig være sammen med de andre elevene enn å gå inn på et rom for å gjøre øvelser.

I enkeltvedtaket om spesialundervisning står det at treningen skal være en del av Vidas skolehverdag.

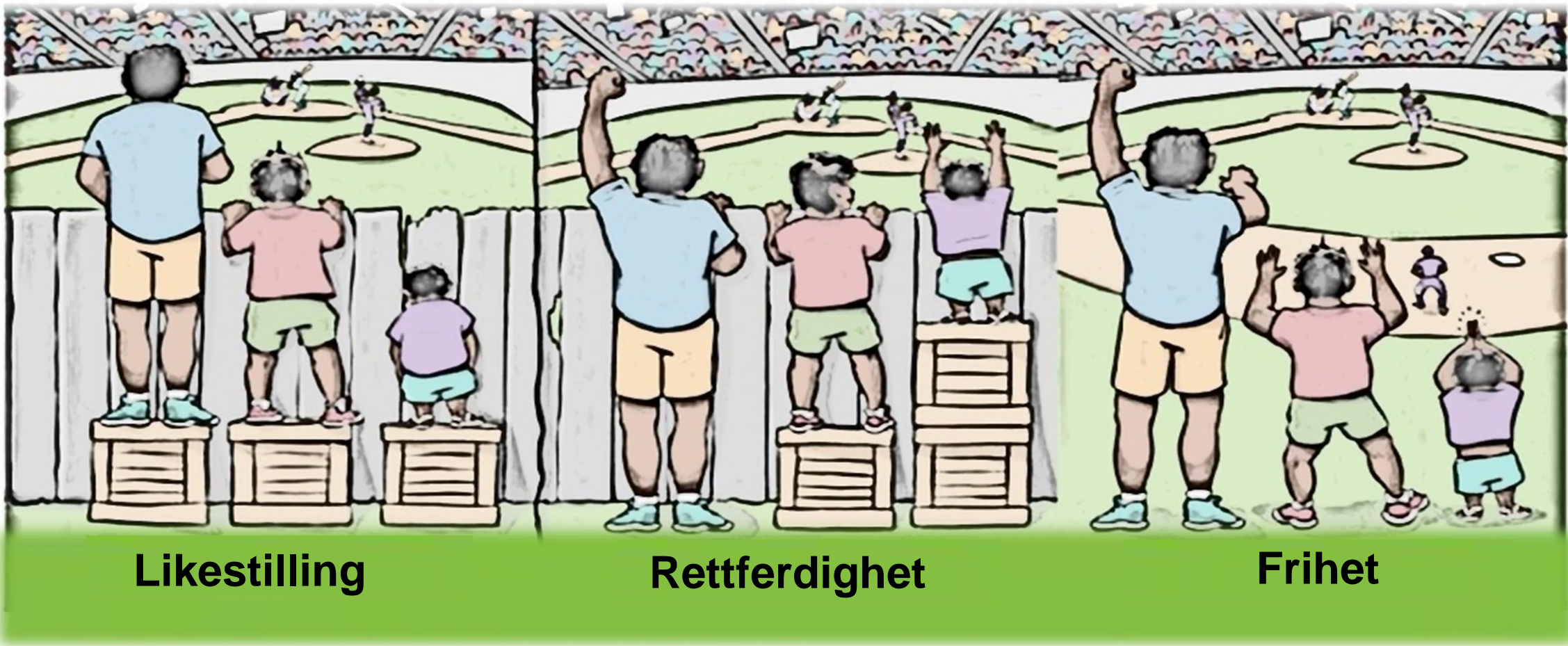
”Ditt barn, mitt barn, våra barn”

Utløsende faktorer

- uforutsigbarhet
- manglende struktur
- brudd i rutiner/planer
- overganger
- når mye stimuli
- mange mennesker
- når det stilles krav som er vanskelig å oppnå
- manglende muligheter til å uttrykke egne ønsker, behov og følelser.

Tilrettelegging

De syv H:ene

1. Hva skal jeg gjøre?
2. Hvor skal jeg være?
3. Hvorfor skal jeg gjøre det?
4. Hvem skal jeg være sammen med?
5. Hvordan gjør jeg det?
6. Hvor lenge skal det holde på?
7. Hva skjer etterpå?

Barnets stämman – på riktigt!

Kommer alltid sent på morgonen

Är aldrig på mattelektionen

Följer inte uppgjord planering trots att vi bestämde det igår

Spelar och chattar på mobilen hela lektionerna

66

Jag har lagt märke till att..

Är det ok att jag frågar?

Jag blir nyfiken på hur det är för dig...

Kommer alltid sent på morgonen

Oroar mig inför att komma till skolan. Har svårt att hitta på skolan. Får ont i magen

Är aldrig på mattelektionen

Förstår inte vad jag ska göra, får ingen hjälp

Följer inte uppgjord planering trots att vi bestämde det igår

Kommer inte ihåg vad vi bestämt, alla vuxna pratar så mycket och jag säger 'ja' bara för att mötet ska ta slut

Spelar och chattar på mobilen hela lektionerna

På nätet har jag vänner. De förstår mig. Jag känner en social tillhörighet som jag inte känner i skolan

Aha, så det är olika? På vilket sätt?

Stressbegeret

Person i vansker

Person i balans

- Hva kan man gjøre for å forebygge og håndtere?

Atferd er også språk. Hva forteller den unge med sin måte å være på? Hvordan besvarer vi beskjeden den unge gir oss ved sin atferd?

Anerkjenn budskapet.

Det finnes ingen
grenser for hva
det kan
tilrettelegges for.

Hvem er vi lojale
mot?

Skolesystemet med
sin struktur, sin form,
det "skolske"?

Eller eleven og
elevens rett til læring
på en måte som
fungerer, for en
med...

- Tilknytningvansker
- Utviklingshemming
- Autisme
- ADHD
- Myalgisk
encefalopati (ME)
- Forsinket
søvnfasesyndrom
- Traumer
- Cerebral Parese (CP)
- Sansetap
- ...

"Jeg kan ikke snakke med eleven"
- Elever med utviklingshemming og behov for alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK)

Elevens stemme kommer frem der vi ser at eleven viser engasjement og trivsel.

Interessekartlegging gir et grunnlag for å vite hva eleven ønsker seg i livet sitt.

Ved å kartlegge elevens interesser åpnes mulighet for å finne nye læringsaktiviteter som kan fungere.

Læringsprogresjon betinger at eleven har «sin egen fot på gasspedalen».

Ved sykdom eller funksjonsvariasjon kan det ta «urimelig lang tid» å følge elevens eget tempo.

Læring skjer der eleven er åpen for nye erfaringer.

Kan relasjonskompetanse læres?

Ja – gjennom stjernestunder.

Tankemønstre («mindset») kan være en hindring for dette. Kan vi forstå intelligens, personlighet og kompetanse som noe som kan utvikles – i motsetning til noe som er fastlåst?

«Ved å samle på personlige stjernestunder kan man få energi til å bevege seg ut av det statiske tankemønsteret, i retning av et mer dynamisk og utviklingsfremmende tankemønster.»

(Fra Anne Linder i boka «profesjonell relasjonskompetanse», 2019)

Relasjonskompetanse

Mitt forhold til meg selv påvirker mitt forhold til andre mennesker.

Menneskemøter aktiverer våre egne tidlige erfaringer fra vi ble sett og møtt fra våre egne omsorgspersoner.

En barndom preget av avvisning fører ofte til dårligere psykisk helse, og dårligere emosjonsregulering som voksen.

Erfaringene fra å ha blitt avvist som barn kan lett reaktiveres av medmennesker som trigger slike erfaringer.

Det kreves mye av lærere, ikke bare hva de GJØR, men hvordan de ER også. Det er helt greit å være forskjellig. Ikke alle tåler alt.

EQ – emosjonell intelligens

Evnen til gjenkjennelse, forstå og administrere egne og andres følelser for å påvirke tanke og handling.

(Peter Salovey & John Meyer, 1990) (Daniel Goleman 1996)

Tips til kompetanseheving og faglig utvikling: strukturerte kollegasamtaler.

- 1) Anerkjenn ubetinget kollegaens opplevelse av den vanskelige situasjonen. «Dette ville jeg syntes var vanskelig også!» «For en oppgave du sto i der!».
- 2) Utforsk og utfordre. «Hva vil du gjøre med dette?»

Common sense

**Sunn fornuft – hvis det føles galt, er det
galt!**

Imidlertid, bare fordi det føles riktig, betyr ikke at det er riktig

Känns det fel så är det fel!

Att det känns rätt betyder dock inte att det är rätt.

Takk!

 statped.no

 facebook.com/statped

 twitter.com/statped

Takk for i dag!

Abonner på nyheter fra SFOV:

<https://www.statsforvalteren.no/oslo-og-viken/abonnement/>

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Facebook [sfov.no](https://www.facebook.com/sfov.no)

Nettside [statsforvalteren.no/ov](https://www.statsforvalteren.no/ov)